

Särskild arkeologisk utredning

Med anledning av detaljplanearbete på
fastigheten Nydala 1:1,
Lycksele socken & kommun. Västerbottens län.

Västerbottens museum/ Uppdragsverksamheten
Berit Andersson 2009 Dnr 67/09

Innehåll

Inledning	2
Sammanfattning	2
Syfte	2
Utredningsområdet	3
Fornlämningsbild	3
Metod	3
Resultat	3
Administrativa uppgifter	4
Kartbilaga	5

Inledning

Med anledning av att Lycksele kommun avser att upprätta en detaljplan över ett område inom fastigheten Nydala 1:1, Lycksele kommun, har Västerbottens Museum AB genomfört en särskild arkeologisk utredning av området enligt beslut från Länsstyrelsen kulturmiljö (Lst 431-633-2009). Anledning till utredningen är att det omkring utredningsområdet finns registrerade fornlämningar, vilket kan indikera att ytterligare lämningar kan finnas i området. Länsstyrelsen anser därför att det är motiverat att en särskild arkeologisk utredning av området utförs för att erhålla ett tillförlitligt kunskapsunderlag (se kartbilaga).

Sammanfattning

En arkeologisk utredning har genomförts med anledning av detaljplanearbete på fastigheten Nydala 1:1, Lycksele kommun. Vid utredningen påträffades inga forn- eller kulturlämningar inom utredningsområdet. Emellertid påträffades en fångstgrop ca 14 meter väster om utredningsområdet (fig. 1). Fångstgropen bedöms vara en fast fornlämning. De östra delarna av utredningsområdet var storblockigt och delvis sankt. I ett litet område av den västra delen hade marken mer inslag av sand och det var i denna del som fångstgropen påträffades. Fångstgropens läge passar in i ett mönster av enstaka fångstgropar samt fångstgropssystem på älvens västra sida. Fångstgropen markerades med fornlämningsband i omgivande träd.

Fig. 1. Fångstgrop som påträffades strax utanför områdets västra kant.

Fornlämningsbeskrivning

Fångstgrop rund 2,5 m i diameter och 0,3 m djup, ställvis omgiven av vall 2 m bred och 0,1 m hög. I provgrop framkommer ett 0,3 m tjockt blekjordslager. Koordinater RT90 2,5gonV: 1638417 / 7165906

Syfte

Syftet med de arkeologiska utredningarna är att undersöka om oregistrerade fornlämningar kommer att beröras vid kommande markexploateringar inom området.

Utredningsområdet

Utredningsområdet är beläget ca 2 km söder om Lycksele centrum och på den västra sidan av Umeälven, inom fastigheten Nydala 1:1, Lycksele kommun. Utredningsområdet omfattar en yta på 7,5 ha, Terrängen inom området karaktäriseras av småkuperad till kraftigt sluttande terräng. I norr och söder finns även mindre raviner och bäckdråg. Området är bevuxet med i huvudsak tallskog på frisk mark med bärris och jordmånen består av sandinblandad morän med inslag av mo (se kartbilaga).

Fornlämningens bild

Omkring 150 m söder om utredningsområdet är en boplats av stenålderskaraktär registrerad, RAÄ 63:1 och ca 200 m VSV en fångstgrop, RAÄ 77:1. Boplatsen har idag en ungefärlig utsträckning av 50 meter längs med stranden men även ute i vattnet. Vid tidigare inventeringar och dokumentationer har man påträffat en skrapa, en knuta, flera avslag av kvarts samt skärersten på platsen. Nordväst om området, ca 160 m, är två fångstgropar samt en tjärådal registrerade, RAÄ 76:1-2 resp. 894:1. Forn- och kulturlämningarna registrerades 1957 vid regleringsinventeringarna samt vid fornminnesinventeringen 1976 och 1995.

Metod

Vid utredningen inventerades den aktuella ytan. Området närmast älven brukar, av erfarenhet, vara lämpliga miljöer för stenåldersboplatser. I detta område inventerades dels markplanet men även en bit ut i vattnet. Tyvärr var dock stranden väldigt stenig och brant och torde inte ha inbjudit till bosättning under förhistorisk tid. De östra delarna av utredningsområdet var storblockigt och delvis sankt varför provgropar ansågs onödiga. I ett litet område av den västra delen hade marken mer inslag av sand och där var det möjligt att använda jordsond. I en fångstgrop togs en provgrop med spade.

Resultat

Vid utredningen påträffades inga forn- eller kulturlämningar inom utredningsområdet. Emellertid påträffades en fångstgrop ca 14 meter väster om utredningsområdet (fig.1) Vid provstick och i provgrop framkom ett 0,3 meter tjockt blekjordsskikt i gropens botten. Inget kol eller skärersten framkom vid provgropsgrävning. Fångstgropens läge passar in i ett mönster av enstaka fångstgropar samt fångstgropssystem på älvens västra sida, och den har bedömts som en fast fornlämning. Trots att fångstgropen ligger utanför utredningsområdet, finns en viss felmarginal vid diverse inmätningar, vilket gör att det är relevant att redovisa denna lämning.

Fig. 2. Miljöbilder över den steniga stranden

samt det östra, steniga området.

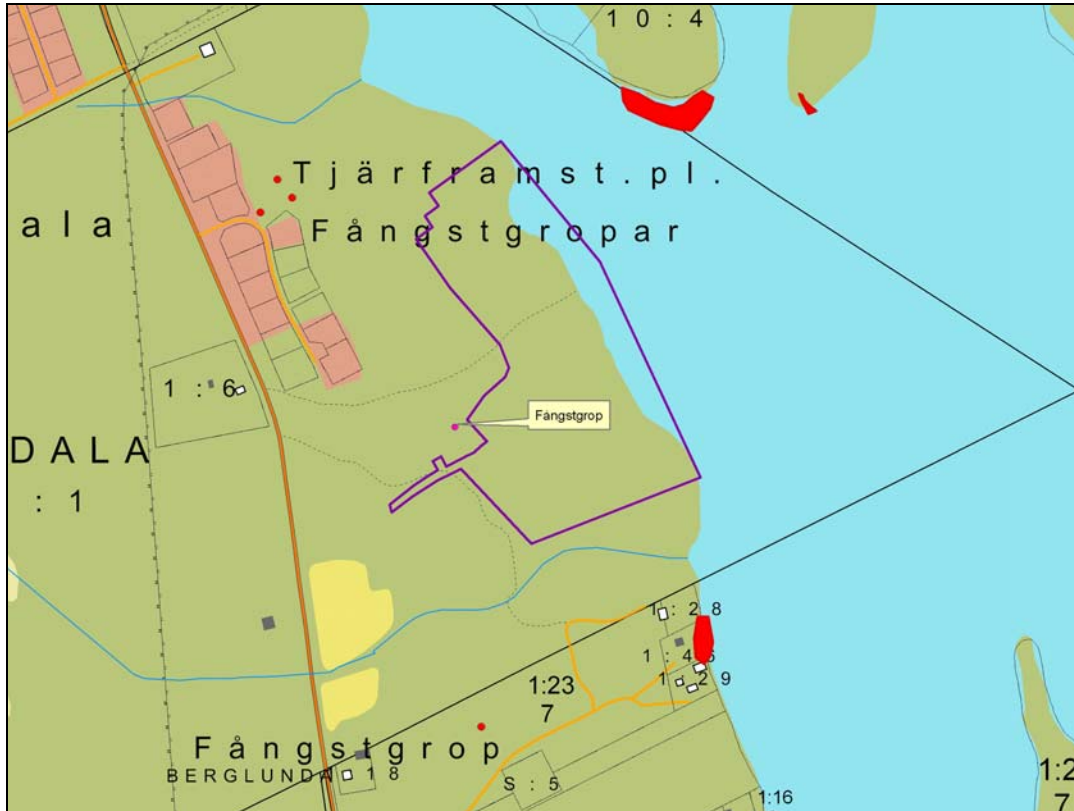
Administrativa uppgifter

Beställare	Lycksele kommun
Kartblad	22I 3h
Fastighet	Nydala 1:1
Vbm dnr	67/09
Lst dnr	431-633-2009
Planering arkivsök	2009-06-11 (1 dv)
Utredningsperiod	2008-06-15 – 16
Dagverken fält	3
Dagsverken rapport	2

Kartbilaga

Vägkartan över utredningsområdet med utredningsområdet markerat med lila, röda markeringar är fornlämningar.

Fastighetskartan med utredningsområdet markerat med lila och tidigare kända fornlämningar markerat med röd färg. På kartan syns även den registrerade fångstgropen markerad med rosa.

VÄSTERBOTTENS
MUSEUM

Box 3183, 903 04 Umeå
Telefon 090-17 18 00. Telefax 090-77 90 00.
info@vbm.se
www.vbm.se